

Deliberationes tudományos folyóirat

15. évfolyam Különszám 2022/1, 66–75. oldal

Kézirat beérkezése: 2022.09.30.

Kézirat befogadása: 2023.04.24.

[DOI: 10.54230/Delib.2022.K.SZ.66](https://doi.org/10.54230/Delib.2022.K.SZ.66)

Deliberationes Scientific Journal

Vol.15; Spec. Ed. No. 1/2022, pages:66-75

Paper submitted: 30th September 2022

Paper accepted: 24th April 2023

[DOI: 10.54230/Delib.2022.K.SZ.66](https://doi.org/10.54230/Delib.2022.K.SZ.66)

MAGYARORSZÁGI BEFEKTETÉSI LEHETŐSÉGEK

Nyári Csaba

Gál Ferenc Egyetem Gazdasági Kar

Absztrakt

Kutatásomban arra a kérdésre keresem a választ, hogy napjainkban Magyarországon milyen befektetési lehetőségek állnak rendelkezésre a lakosság számára. A befektetés lehet pénzügyi eszköz (értékpapír, bankbetét stb.) vagy ingatlan, valamilyen értékálló ingóság (például műtárgy) is. Elemzésemben a klasszikus pénzügyi eszközökre, azokon belül is a részvényre, a kötvényre, az állam által kibocsátott kötvényre (állampapír), továbbá a befektetési alapokra fókuszálok. Ezek mellett foglalkozom az úgynevezett kombinált termékekkel.

Kulcsszavak: befektetés, megtakarítás, hozam, kockázat, kötvény, állampapír

INVESTMENT ALTERNATIVES OPPORTUNITIES IN HUNGARY

Csaba Nyári

Faculty of Economy, Gál Ferenc University

Abstract

In my research, I am seeking answers to the question of what investment opportunities are available to the general public in Hungary today. Investments can be financial instruments (securities, bank deposits, etc.) or real estate, or even tangible assets of considerable value (e.g. artwork). My analysis focuses on traditional financial instruments, including shares, bonds, government bonds (government securities) and investment funds. In addition to these, I will also address the so-called „combined products”.

Keywords: investment, savings, yield, risk, bond, government securities/paper

BEVEZETÉS

A befektetés – legáltalánosabb megközelítésben – egy adott pénzösszeg ritkábban rövidebb, jellemzően azonban hosszabb távra szóló, értéknövelést célzó felhasználása (Magyar Nemzeti Bank, 2023). Egy olyan döntési folyamatról van szó, mely az abban résztvevők számára – optimális esetben – többlet jövedelmet eredményez (Ulbert, 2018). A befektetés forrásaként szolgálhat elhalasztott fogyasztás vagy éppen felhalmozódó megtakarítás (Harsányi, 2018).

A befektetésekről szólva elengedhetetlen három fogalom tisztázása: ezek a hozam, a kockázat, valamint a likviditás. A hozam maga a nyereség, a befektetés hozadéka. Hozam szempontjából a befektetés lehet stabil, illetve változó hozamú, annak függvényében, hogy látható-e előre pontosan, mekkora lesz a hozam, vagy sem (Harsányi, 2018). A kockázat a befektetés bizonytalansági faktora, mely abból adódik, hogy a befektetett összeg a befektetés végére vagy nő vagy csökken (Horváth, 1996). A hozam és a kockázat közötti összefüggés meglehetősen szoros. Ismeretes a kockázatmentes hozam fogalma, mely azt a hozamot jelöli, melynél maga a kibocsátó, konkrétan az államkötvény kibocsátója jelenti a garanciát arra, hogy a befektető a befektetés lezárultával visszakapja a tőkét és hozzájut a kamatokhoz is. Valójában azonban még az állampapírok sem tekinthetők teljes mértékig kockázatmentesnek, hiszen államszód esetén vajmi keveset ér az állami garanciavállalás (Elemzeskozpont.hu, 2023a). Befektetési eszközöknél likviditás alatt azt értjük, hogy milyen gyorsan tehető pénzzé az adott eszköz. Az értékpapír likvid befektetés, hiszen gyorsan értékesíthető, ellenben egy befektetési célú ingatlan esetén ez koránt sincs így, az ingatlan ilyenformán illikvid befektetés (Elemzeskozpont.hu, (2023b).

Az ideális az lenne, ha létezne olyan befektetés, amely kiemelkedő hozamot kínál, szükség esetén gyorsan pénzzé tehető, és csak minimális kockázattal jár. A valóság ugyanakkor az – miként arra egyetlen, kezdő befektetőknek szóló kiadvány sem mulasztja el felhívni a figyelmet –, hogy e három kritérium közül egyidejűleg, egyazon befektetési forma esetén legfeljebb csak kettő teljesülhet.

Kutatásomban arra a kérdésre keresem a választ, hogy napjainkban Magyarországon milyen befektetési lehetőségek állnak rendelkezésre a lakosság számára. A befektetés lehet pénzügyi eszköz (értékpapír, bankbetét stb.) vagy ingatlan, valamilyen értékálló ingóság (például műtárgy) is. Elemzésemben a klasszikus pénzügyi eszközökre, azokon belül is a részvényre, a kötvényre, az állam által kibocsátott kötvényre (állampapír), továbbá a befektetési alapokra fókuszálok. Ezek mellett foglalkozom az úgynevezett kombinált termékekkel.

1. RÉSZVÉNY

A részvény névre avagy bemutatóra szóló értékpapír, mely tagsági jogokat testesít meg a kibocsátó részvénytársaságban. E tagsági jogok alapvetően szervezeti jellegűek (szavazati jog, jog a közgyűlésen való részvételhez stb.), illetve vagyoni jogok (például

osztalékhoz, osztalékkelőleghez való jog). A részvény lehet nyomdai úton előállított papíralapú, és lehet dematerializált, vagyis kizárólag elektronikusan előállított és ekként nyilvántartott. A részvény névértéke – melyet magán a részvényen is feltüntetnek – nem lehet alacsonyabb a kibocsátási értéknél, a forgalmi érték (vagyis az az összeg, melyet a részvény eladásakor a vevő fizet) ugyanakkor ezektől eltérhet. A részvény ugyanis – főszabály szerint – forgalomképes, így átruházható, értékpapír voltából közvetve önálló vagyoni értéket képvisel (Bakos-Kovács, 2020).

A részvényvásárlás egy hosszú távra szóló befektetés, ezzel ellentétben a rövidtávú részvényvásárlás inkább sorolható a spekuláció kategóriájába. Az előbbi esetében a döntés meghozatalánál a fő szempont az, hogy mennyire stabil, prosperáló stb. a kibocsátó társaság, rövidtávú részvényvásárlásnál azonban a részvénytőkepiaci mozgások, pontosabban a részvénytőkepiac tapasztalható befektetői magatartás bír jelentőséggel (Bakos-Kovács, 2020). A befektető, aki megvásárolja a részvényt, egyfelől a társaság nyereségéből részesedik osztalék formájában, másfelől, a részvény eladása után árfolyamnyereségre tehet szert (legalábbis optimális esetben, ha sikerül a vételi árfolyamnál magasabb áron eladni a részvényt) (Brealey & Myers, 2011).

A részvénykereskedés másodlagos piaca a tőzsde, a (kis)befektetők számára a leggyorsabb, ha bróker cég segítségével vásárolják meg a tőzsdén kibocsátott értékpapírokat. Egy adott részvénytőkepiac teljesítményét a részvénytőkepiaci index mutatja be, ez a magyar részvények esetében a BUX index, mely a Budapesti Értéktőzsdén (a továbbiakban: BÉT) jegyzett legnagyobb hazai cégek részvényeiből áll (Szládek, 2017).

A részvény várható hozama magasabb, mint a kötvényé, de nagyobb kockázattal is jár, egyebek mellett azért, mert csődeseménykor (vagyis, ha a kibocsátó vállalat megszűnik, csődbe megy stb.) a részvényesek a kielégítési sor legvégén, a hitelezőket (kötvénytulajdonosokat) követően részesednek az esetleg még megmaradt vagyonból (Szládek, 2017). A részvénybefektetések kockázatát fokozza az is, hogy a gazdasági, politikai környezet változásai (kedvezőtlen piaci események, jogszabályváltozások, infláció stb.) – különösen rövid távon – számottevő mértékben képesek árfolyamingadozást előidézni (Ersteinvestment.hu, n.d.).

2. VÁLLALATI KÖTVÉNY

A kötvény és a részvény közötti legfőbb különbség egyszerűen megragadható: részvény esetében a befektető a mögöttes vállalkozás résztulajdonosává válik, a kötvényt megvásároló befektető ugyanakkor a kibocsátó hitelezője lesz. A részvényes osztalékra és árfolyamnyereségre számíthat (úgy, hogy ezek egyike sem garantált), a kötvénykibocsátó ezzel szemben arra vállal kötelezettséget, hogy lejáratkor visszafizeti a névértéket, garantált hozamként pedig előre meghatározott időpontban kamatot fizet. A kötvények többféle szempont szerint csoportosíthatók, így egyebek mellett aszerint is, hogy ki/milyen szervezet a kibocsátó. A kötvények speciális típusa az, amelyet az állam bocsát ki; erről a következő fejezetben lesz szó.

A vállalatok forrásbevonás céljával bocsátanak ki kötvényt, rövid (legfeljebb hároméves) lejáratra, közepes (tíz évet nem meghaladó) lejáratra vagy hosszú (tízéves időtartamnál is hosszabb) lejáratra. Jellemzően évi 2–10 százalék közötti kamattal érdemes számolni vállalati kötvényeknél, ami ennél magasabb hozamot (akár 25 százalékosat) ígér, az már rendkívül magas kockázatúnak számít. A kötvény lehet fix kamatozású, változó kamatozású (az előre kikötött kamatot rendszerint valamilyen banki kamat mozgásához kötik), továbbá ismeretes a zéró-kupon kötvény, mely nem jár kamatfizetési kötelezettséggel, a kibocsátó névérték alatt adja el, lejáratra pedig a névértéknek megfelelő összeg megfizetését vállalja (Grantis.hu, n. d.).

A befektetői döntések meghozatalát segítik a vállalati kötvényindexek, Magyarországon a Budapesti Értéktőzsde (a továbbiakban: BÉT) naponta számolja és teszi közzé a hosszú futamidőre számított hozamindexből (BSECBLY) és egy vállalati kötvényindex-család teljes megtérülési árfolyamindexéből (BSECB Total Return Index) álló mutatóit (Bet.hu, 2022).

3. ÁLLAMPAPÍR

Az állam által kibocsátott kötvények (vagyis az állampapír) valamennyi kötvénypiacon kiemelt szerepet játszanak, amennyiben az ugyanazon devizában kibocsátók kötvényeinek értékelésekor viszonyítási alapként funkcionálnak. Könnyen belátható, hogy az állam számára (feltéve, hogy nem számolunk a bevezetőben említett államszód eshetőségével) adóztatási monopóliuma folytán nem jelent nehézséget a kibocsátáskor vállalt fizetési ígéret teljesítése (Veres, 2016).

Az állampapíroknak a futamidőt tekintve két fajtája létezik: az egy éves vagy annál rövidebb lejáratú kincstárjegy és az egy évnél hosszabb lejáratú államkötvény.

Magyarországon állampapír kibocsátására a Magyar Államkincstár jogosult. Jelenleg a következő állampapírok érhetők el. A Prémium Magyar Állampapír (PMÁP) négy és hét éves futamidejű, egyforintos alapcímletű, változó kamatozású dematerializált értékpapír, mely a kamatprémiumnak köszönhetően inflációkövető. A Bónusz Magyar Állampapír (BMAP) futamideje három év, változó kamatozású, alapcímlete ugyancsak egy forint. Háromhavonta fizet kamatot. A Magyar Állampapír Plusz (MÁP Plusz) futamideje öt év, fix sávós kamatozású, alapcímlete egy forint. Kamatfizetés az első és a második félév végén, azt követően minden év végén történik. Létezik nyomdai kivitelezésű verziója is (nyomdai MÁP Plusz), melynek legkisebb címlete tízezer forint, a legnagyobb kétmillió forint. Az Egyéves Magyar Állampapír (1MÁP) – miként az elnevezés is mutatja – egyéves futamidejű, az ígért kamat fix, az alapcímlet tízezer forint. Kizárólag magánszemélyek vásárolhatják. A Kincstári Takarékjegy (KTJ) a fentiekől eltérően nyomdai úton – névre szólóan – előállított értékpapír. Futamideje egy, illetve két év, fix kamatozású. A Prémium Euró Magyar Állampapír (PEMÁP) 2028-ban lejáró, euró alapú, változó kamatozású, a kamatprémiumnak köszönhetően az eurózána éves inflációját meghaladó mértékű kamatot

kínáló értékpapír. A Magyar Államkötvény (MAK) esetében a befektető többféle futamidő (három, öt, hét, tíz, tizenöt, illetve húsz év), változó vagy fix kamatozás közül választhat. A legkisebb címlet tízezer forint, a kamatfizetés – sorozattól függően – fél-éves vagy éves gyakorisággal történik. A Diszkont Kincstárjegy (DKJ) nem kamatozó, rövid (három, hat, illetve tizenkét hónap) futamidejű értékpapír, melyet diszkont – névérték alatti – áron bocsátanak ki. Az alapcímlet tízezer forint. Lejáratkor az állam a névérték szerinti összeget fizeti ki. Végül, a Babakötvény (BABA) egy változó kamatozású értékpapír, melyet egy meghatározott kezdőösszeggel (mely jelenleg 42 500 forint) a magyar állam nyit meg a gyermek születésének évében, és a gyermek nevére nyitott Start-értékpapírszámlán írja jóvá a Kincstár. A futamidő 19 év, ezen időszak alatt a szülők vagy bárki más a gyermek javára a kötvény értékét növelő befizetéseket eszközölhet. A kamatprémium – melynek mértéke jelenleg 3 százalék – évente kerül jóváírásra, miként az adott évben eszközölt befektetések után járó állami támogatás is, mely az éves befizetés 10 százaléka, legfeljebb azonban 12 000 forint (Magyar Állampapír, 2023b).

Az állampapír jelenleg Magyarországon a legbiztonságosabb befektetés, hiszen az állam garantálja a tőke és a meghatározott kamatösszeg megfizetését, úgy, hogy az állammal szemben fennálló követelés nem évül el. Ráadásul, az állam igyekszik ösztönözni a lakosságot arra, hogy állampapírba fektessen be, így például, bizonyos, jogszabályban meghatározott esetekben a befektető mentesül a kamatadó-megfizetési kötelezettség alól. Többféle futamidejű, viszonylag magas kamatot ígérő, változatos termékek közül lehet választani. Az sem utolsó szempont, hogy a jegyzés és minden további ügyintézés kényelmesen bonyolítható, akár online is.

4. KOMBINÁLT TERMÉKEK

A Babakötvény esetében már láthattunk példát arra, hogy az állam azzal is ösztönzi az investíciót, hogy – bizonyos feltételek teljesülése esetén – a befektetett összeget kiegészíti. Hasonló a helyzet a kombinált termékeknel, mint amilyenek az egészségpénztári szolgáltatások, az önkéntes nyugdíjpénztárak, a lakás-takarékpénztárak vagy éppen a „lakáslottó”.

4.1 Egészségpénztárak

Az egészségpénztár lényege, hogy a rendszeresen befizetett összeg fejében az arra jogosult egészségügyi szolgáltatásokat, egészségügyi termékeket vehet igénybe. A befizető lehet maga a jogosult (vagyis *in concreto* a munkavállaló) és lehet a munkáltató (mely nem befizetést, hanem hozzájárulást fizet). A befizetett összeg három alapba kerül, egy részéből az egészségügyi szolgáltatásokat finanszírozzák (ez a fedezési tartalék), egy nagyobb részből a pénztár működési költségeit fedezi (működési költség), a likviditási tartalékba került összegek pedig ténylegesen tartalékként funkcionálnak, ezeken összegeket a pénztárak befektetik. Abba, hogy mi kerül a befektetési portfólióba, az ügyfeleknek nincsen beleszólása, jellemzően alacsony kockázatú (és ennek

megfelelően mérsékelt hozamú) értékpapírok jöhetnek számításba (Magyar Nemzeti Bank, 2020a).

Amiért az egészségpénztári befizetés befektetési szempontból racionális választás lehet az egyén szempontjából, az az állami támogatás: az állam ugyanis az éves befizetésre 20 százalékos adójóváírást, kétéves lekötés, illetve egyes prevenciók szolgáltatások (például rákszűrés) igénybevétele esetén pedig további 10 százalékot biztosít. Az állami támogatás legfeljebb 150 ezer forint (Magyar Nemzeti Bank, 2020a).

4.2 Önkéntes nyugdíjpénztárak

Az önkéntes nyugdíjpénztárak a nyugdíjcélú megtakarítást szolgálják, szigorúan véve tehát (hasonlóan az egészségpénztárakhoz) inkább hosszútávú megtakarításról, sem mint hagyományos értelemben vett befektetésről van szó. Az egyén tetszése szerint választhat az önkéntes nyugdíjpénztárak közül, ahová havi rendszeres befizetést, munkáltatója pedig hozzájárulást fizet. Az MNB évente közzéteszi honlapján a nyugdíjpénztári hozamrátákat. A pénztárak ugyanis a befolyt összeget (a jogszabályban meghatározott mértékű költségek levonását követően) jóváírják a tag egyéni számláján és befektetik. Az állam – érthető módon – igyekszik ösztönözni az öngondoskodás ezen formáját, a tag ugyanis az egyéni befizetések és a munkáltatói hozzájárulások 20 százalékát, legfeljebb évi 150 ezer forintot adó-visszatérítés formájában visszaigényelhet (Magyar Nemzeti Bank, 2020b).

5. BEFEKTETÉSI ALAPOK

A tőzsde – az általános vélekedés szerint – leginkább a nagybefektetők és a magasabb kockázatot vállalni hajlandó ügyfelek terepe. Az ezen körön kívül eső, a kockázatot minimalizálni kívánó, de viszonylag magasabb kamatra vágyó befektetők számára megfelelő alternatívát jelenthetnek a befektetési alapok. A befektetési alap egy, a befektetők közös tulajdonában álló vagyontömeg, melyet egy professzionális szervezet, az alapkezelő kezel. A nyereség abból adódik, ha a vagyontömegbe tartozó értékpapírok, ezáltal a befektetési jegyek értéke növekszik. Mivel azonban – alapesetben – értékpapírok tartoznak a portfólióba, ezért az értékvesztés sem zárható ki, de a megfelelő diverzifikálással mérsékelhető a kockázat (Kohn, 2003).

Az alapok változatosságának köszönhetően egy rendkívül rugalmas befektetésről beszélhetünk. Attól függően, hogy a befektetési jegy visszaváltható vagy sem, megkülönböztethetünk nyíltvégű, illetve zártvégű alapokat. Az időfaktor szempontjából van eltérés a határozott (vagyis előre rögzített élettartamú) és a határozatlan futamidejű alapok között. A portfólió összetételét tekintve megkülönböztethetünk klasszikus és speciális alapokat. Az előbbieik közé tartoznak a pénzüpiaci-, a kötvény-, a részvény-, valamint a vegyes alapok. Ezek közül a legkevésbé kockázatosnak a – főként bankbetétekbe és rövidlejáratú kötvényekbe fektető – pénzüpiaci alapok számítanak. A kötvényalapoknál hosszú lejáratú államkötvények, illetve vállalati kötvények kerülnek a portfólióba. A vegyes alapoknál ugyan a kötvények a meghatározók, de több-

kevesebb részvény is kerül az alapba; ha túlsúlyba kerülnek a részvények, a befektetés átcsúszik a kockázatos kategóriába, az árfolyamingadozások ellensúlyozására pedig legalább másfél-kétéves futamidő javasolt (Somi, 2007).

A speciális alapok közül kiemelendők az ingatlanalapok, melyek nem értékpapírokat, hanem ingatlanokat vásárolnak, vagy éppen ingatlanokat építenek, forgalmazznak, hasznosítanak. Ha tartalmaz is a portfólió értékpapírt, az rendszerint rövid lejáratú állampapír vagy bankbetét. Az, hogy milyen hozam várható az ingatlanalaptól, nagyban függ a szóban forgó ingatlanok típusától, az ugyanis, hogy egy adott időszakban a lakóingatlanok, a kereskedelmi ingatlanok vagy éppen az irodaházak bérbeadása kecsegtet nagyobb haszonnal, számos tényezőtől (jogszabályi környezet, adóterhek, gazdasági, politikai helyzet stb.) függ. Általánosságban ugyanakkor elmondható, hogy legalább egyéves futamidő esetén az ingatlanalapok esetében túl nagy ingadozásokkal nem kell számolni (Somi, 2007).

A speciális alapok másik, kiemelésre érdemes típusát jelentik a származtatott alapok, melyek esetén – miként azt az elnevezésből is kiderül – a pénzt származtatott pénzügyi termékekbe fektetik, nyilvánvaló módon spekulációs cézzal. Számos termék kerülhet a portfólióba, például deviza, kötvény, részvény, határidős szerződés, opciós ügylet, nyersanyag, a lényeg, hogy az adott termék árfolyama egy mögöttes termék árfolyamának alakulásától függ, vagyis e másik termék árfolyamából „származik”. Egy különösen kockázatos befektetési formáról van szó, ez többek között a tőkeáttétel jelenségéből fakad: ez abban nyilvánul meg, hogy ha a mögöttes termék árfolyama változik egy egységnyit, akkor a származtatott (derivatív) termék árfolyama annak többszörösével leng ki. Ebből kifolyólag a hozam adott esetben jóval meghaladhatja azt, amit akkor érnénk el, ha a mögöttes termékbe fektetünk, ám ez fordított előjellel is igaz, és a derivatívánál a veszteség is jóval nagyobb lesz (Elemzeskozpont.hu, 2022).

Nagyjából egy évtizede már Magyarországon is elérhetők az abszolút hozamú alapok, melyek célja az abszolút hozam elérése, ennek érdekében az alapkezelő felhatalmazást kap arra, hogy a legmegfelelőbb eszközbe fektessen, amivel minden körülmények között garantált a pozitív hozam. Rendkívül kockázatos befektetésről van szó (Elemzeskozpont.hu, 2022).

A hagyományos befektetési alapok rendkívül népszerűek mind külföldön, mind a hazai lakosság körében. Kétségtküüli előnye e konstrukciónak, hogy már viszonylag kis összeggel is be lehet szállni, a konkrét befektetői döntések, valamint az ahhoz kapcsolódó adminisztrációs stb. feladatok terhét pedig egy megfelelő professzionális szakértői csapat vállalja magára. Elemzők ugyanakkor nem mulasztják el felhívni a figyelmet azokra a statisztikákra, melyekből a befektetési alapok gyengeségeire lehet következtetni. Az Amerikai Egyesült Államokban végzett felmérések szerint a befektetési alapok 80–90 százaléka (2017-es, 2018-as adatok alapján) hároméves hozamokat tekintve képtelen felülteljesíteni a részvényt piacokat, a jól teljesítő alapok pedig jellemzően kiugróan magas alapkezelői díjat számítanak fel (Elemzeskozpont.

hu, 2023c). Magyarországi felmérések is hasonló eredményre vezettek: tíz év viszonylatában (2009–2019) a hazai befektetési alapok 94 százaléka, ötéves időtávlatban a 86 százalékuk nem volt képes felülmúlni a részvényindexet (Elemzeskozpont.hu, 2023d).

Megoldást esetleg a tőzsdén kereskedett ETF alapok jelenthetnek. Az ETF (Exchange Traded Fund) alapvetően részvényalap, amiben mégis eltér a klasszikus részvény-befektetési alapoktól (és ami a viszonylagos olcsóságát is lehetővé teszi), az az, hogy az ETF-ek meghatározott indexet vagy termékeket követnek, ehhez pedig nincsen szükség speciális ismeretekkel rendelkező szakértői gárdára. A „követés” alatt azt kell érteni, hogy az alapkezelő ténylegesen, fizikai valójában vásárolja meg a mögöttes terméket (például egy kávé ETF kávé vesz stb.), mindezt – értelemszerűen – a befektetői pénzén teszi, ennek fejében likvid, a tőzsdén adható-vehető ETF jegyeket ad. Az ETF jegyek érfolyama a mögöttes termék árfolyamának függvényében alakul (Elemzeskozpont.hu, 2023e).

ÖSSZEGZÉS

Kutatásomban arra a kérdésre kerestem a választ, hogy napjainkban Magyarországon milyen pénzügyi befektetési lehetőségek állnak a lakosság rendelkezésére. A hagyományos befektetési eszközök sorában az állampapír tekinthető a legbiztonságosabbnak és a legkisebb (gyakorlatilag nullával egyenlő mértékű) kockázattal járónak. Azok számára, akik az állampapíroknál magasabb hozamot szeretnének elérni, de a részvények adás-vételével szükségképpen együttjáró magas kockázattól szeretnék valamelyest megkímélni magukat, a befektetési alapok javasolhatók.

A kombinált termékeknél, mint amilyenek az egészségpénztári szolgáltatások, az önkéntes nyugdíjpénztárak, a lakás-takarékpénztárak vagy éppen a „lakáslottó” az állam azzal is ösztönzi az investíciót, hogy – bizonyos feltételek teljesülése esetén – a befektetett összeget kiegészíti.

Kapcsolattartó szerző:

Nyári Csaba
Gál Ferenc Egyetem
Gazdasági Kar
5600 Békéscsaba
Bajza u. 33.
nyari.csaba@gfe.hu

Corresponding author:

Csaba Nyári
Faculty of Economy
Gál Ferenc University
Bajza str. 33
5600 Békéscsaba, Hungary
nyari.csaba@gfe.hu

Hivatkozás: Nyári, Cs. (2022). Magyarországi befektetési lehetőségek. *Deliberationes*, 15(S1), 66-75.

IRODALOMJEGYZÉK

- Bakos-Kovács, K. (2020). *A részvény mint értékpapír*. Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar. https://eta.bibl.u-szeged.hu/3173/115/EFOP343_008_001_olvasolecke_Tarsasagi_jog_II_A_reszveny_mint_ep_Bakos_Kovacs_Kitti_20200630.pdf
- Bet.hu. (2022). *Vállalati kötvényindexek*. Bet site. <https://www.bet.hu/Befektetok/Indexek/Vallalati-kotveny-indexek-BSECB>
- Brealey, R. A., & Myers, S. C. (2011). *Modern vállalati pénzügyek*. Panem.
- Elemzeskozpont.hu. (2022). *Származtatott befektetési alap: Jobban jársz, ha elkerülsz?* Elemzőközpont. <https://elemzeskozpont.hu/szarmaztatott-befektetesi-alap-jobban-jarsz-ha-elkerulod>
- Elemzeskozpont.hu. (2023a). *Kockázatmentes hozam: Mit jelent? Hogyan számítható? Mértéke Magyarországon*. Elemzőközpont. <https://elemzeskozpont.hu/kockazatmentes-hozam-mit-jelent-hogyan-szamithato-merteke>
- Elemzeskozpont.hu. (2023b). *Likviditás jelentése pénzügyi, finanszírozási, tőzsdei értelemben*. Elemzőközpont. <https://elemzeskozpont.hu/likviditas-jelentese-penzugyi-finanszirozasi-tozsdei-ertelemben>
- Elemzeskozpont.hu. (2023c). *A befektetési alapok 7 kockázata, buktatója*. Elemzőközpont. <https://elemzeskozpont.hu/befektetesi-alapok-7-kockazata-buktatoja>
- Elemzeskozpont.hu. (2023d). *Befektetési alapok: Az alapok 79%-a alulteljesített*. Elemzőközpont. <https://elemzeskozpont.hu/befektetesi-alapok-az-alapok-79-alulteljesített>
- Elemzeskozpont.hu. (2023e). *ETF jelentése, ETF költségek, hozamok, ETF adózása, ETF kereső*. Elemzőközpont. <https://elemzeskozpont.hu/etf-jelentese-etf-koltsegek-hozamok-etf-adozasa-etf-kereso>
- Ersteinvestment.hu. (n.d.). *Részvény ügyletek*. Ersteinvestment. https://www.ersteinvestment.hu/static/befrt/download/Reszveny_UET_170609.pdf
- Grantis.hu. (n.d.). *Vállalati kötvény – Választható kockázat és hozam*. Grantis. <https://grantis.hu/kotveny-vasarlas/>
- Harsányi, Gy. (2018). *Befektetés és nyugdíj-előtakarékosság. Biztosítás és Kockázat*, 5(1), 51–61. <https://mabisz.hu/wp-content/uploads/2018/08/biztositas-es-kockazat-5-efv-1-szam-6-cikk.pdf>
- Horváth, D. T. (1996). *A magyar tőkepiac*. Közgazdasági és Jogi Kiadó.
- Kohn, M. (2003). *Bank- és pénzügyek, pénzügyi piacok*. Osiris Kiadó – Nemzeti Bankárképző.
- Magyar Állampapír. (2023a). *Állampapírok*. Magyar Állampapír. <https://www.allampapir.hu/>
- Magyar Állampapír. (2023b). *Állampapírok. Babakötvény*. Magyar Állampapír. <https://www.allampapir.hu/allampapirokbABA/>
- Magyar Nemzeti Bank / MNB. (2020a). *Hogyan működik az egészségpénztár?* MNB.

- <https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem/penztarak/egeszsegpenztarak/hogyan-mukodik-az-egeszsegpenztar>
- Magyar Nemzeti Bank / MNB. (2020b). *Önkéntes nyugdíjpénztár*. MNB. <https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem/nyugdij-celu-ongondoskodas/nyugdijpenztarak/onkentes-nyugdijpenztar>
- Magyar Nemzeti Bank / MNB. (2023). *Befektetés, megtakarítás*. MNB. <https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem/befektetes-megtakaritas>
- Somi, A. (2007). *A befektetési alapokról egyszerűen*. Befektetési Alapkezelők és Vagyonkezelők Magyarországi Szövetsége.
- Szládek, D. (2017). *A részvénybefektetések világa és a CAPM-modell*. Szegei Tudomány -egyetem, Gazdaságtudományi Kar. https://eta.bibl.u-szeged.hu/3756/1/3.1_EFOP343_AP6_GTK_Ertekpapirpiacok_Kosztopolosz_Andreasz_R%C3%A9szv%C3%A9nyek%20%C3%A9rt%C3%A9kel%C3%A9se%20mi%20a%20r%C3%A9szv%C3%A9ny%20%C3%A9s%20hogyan%20%C3%A9rt%C3%A9kelj%C3%BCk%20%28Sz%C3%A1dek%20D%C3%A1niel%29.pdf
- Ulbert, J. (2018). A vállalati pénzügyek legfontosabb témakörei és alap kategóriái. In J. Ulbert (Ed.), *Vállalati pénzügyek kézikönyv* (pp. 11–36). Pécsi Tudományegyetem.
- Veres, I. A. (2016). *Kötvénymatematika*. *Magyar Nemzeti Bank Oktatási füzetek*, 2(1), 9-12. <https://www.mnb.hu/letoltes/mnb-oktatasi-fuzetek-2016-2szam-kotvenymatematika.pdf>
2016. évi XV. törvény a nemzeti otthonteremtési közösségekről (Letöltés: 2023.02.16.)